

Husdyrbruget 1907

med særligt Henblik paa Kvægavlen og Kvægbruget.

Af Statskonsulent *Axel Appel*.

II.

Kvægavlen.

Om denne kan der for det forløbne Aars Vedkommende ikke meddeles noget særlig nyt. Arbejdet til dens Fremme er gaaet sin rolige og uforstyrrede Gang under Brugen af de Midler, der have staaet deres Prøve gennem Tiderne. Man har bestræbt sig for at faa flere med i det organisatoriske Forenings-Arbejde, der har Kvægavlens Fremme til Formaal, og for at uddybe Brugen af de benyttede Midler. Trods det stærkt udviklede Foreningsliv her til Lands, der paa Kvægavlens Omraade har gjort saare megen Gavn, hvorom der haves mange glædelige Vidnesbyrd, er Forholdet dog fremdeles dette, at der er meget at gøre bedre. Endnu staa alt for mange som mer eller mindre uinteresserede Tilskuere; vi trænge til mange flere Medarbejdere, der ville fremad og ville være med at realisere Fremskridtet. Og det Arbejde, der er taget op, trænger mange Steder til at gøres grundigere, end nu er Tilfældet, og fremmes med mere Kraft og maalbevidst Energi. Ogsaa Samspillet mellem de forskellige Foranstaltninger til Kvægavlens Fremme burde være mere udbredt og inderligere i sit Væsen.

Det forløbne Aar har ikke frembudt saadanne Forhold, der have kunnet motivere Skridt bort fra de Hovedlinjer, hvorefter der nu er arbejdet i en Aarrække. Ogsaa i 1907 har Korthorns-Avlen i den sydvestlige Del af den nørrejyske Halvø, ligesom i 1906, givet sig ret kraftige

Udslag. Blandt andet kan det nævnes, at der er indkøbt 6 Korthorns-Tyre i England til Kvægavlforeninger under Sydvestjyllands Fællesledelse af Kvægavlforeninger. Den kraftige Bevægelse, der saaledes i de senere Aar har ytret sig paa Avlens Omraade i de vedkommende Korthorns-Distrikter, har som en stærkt virkende Baggrund haft de gode Kvæg- og Kødpriser. De øjeblikkelige mindre gunstige Konjunkturer kunne befrygtes at kølne Interessen noget, men iøvrigt bør det jo være klart for alle dem, der virkelig ville Fremskridt i Avlen, at de øjeblikkelige Prisforhold -- dette at man til Eks. er i en nedadgaaende Bevægelse, hvad Priserne angaar -- ikke bør være bestemmende for Kvægavlens Ledelse og saaledes ikke kunne være retningsgivende for denne, om end de ville indvirke paa den Styrke og Kraft, der sættes ind paa Virkeliggørelsen af det satte Maal.

I Malkekvægs-Avlen, der jo er den bærende her i Landet, maa Formaålet med vore hjemlige Racer fremdeles være, at vi søge oparbejdet Besætninger med en fortrinlig Mælkeydelse, baade hvad Mængde og Godhed angaar, det vil sige frembringe trivelige, velbyggede og udprægede Malkekøer, der kunne omsætte et stort Foder, holde til det gennem en Aarrække og derefter afgive en god Udsætter.

Kvægavlsernes Antal er ogsaa forøget i det forløbne Aar. Tilvæksten gør sig gældende i alle Provinser paa Lolland-Falster nær, saaledes som nedenstaaende Oversigt viser:

	1907		1906		1905		1904	
	For- eninger	Tyre	For- eninger	Tyre	For- eninger	Tyre	For- eninger	Tyre
Nørrejylland med Samsø . .	763	890	677	810	658	743	649	723
Sjælland med Møen.	273	315	250	284	222	254	219	249
Fyns Stift	142	169	128	151	120	136	96	107
Lolland-Falster	48	56	50	55	49	54	48	48
Bornholm	31	43	30	38	28	33	26	23

Paa Lolland-Falster er Tilbagegangen dog kun 4 pCt. Bornholm har en Fremgang af 3.3 pCt., medens den paa den nørrejyske Halvø er 12.7, paa Fyen 10.9 og paa Sjælland 9.2. De 890 Tyre i Jylland fordele sig med 615 af jysk Race, 115 af rød dansk Race, 159 af Korthorns-Race og 1 af Jersey-Race. For Korthornets Vedkommende er Fremgangen 56 Foreninger.

Virkelig fremragende Avlsdyr kunne vi bruge en Del flere af; de ville kunne sælges til store Priser, men det skal paa den anden Side heller ikke forties, at der endnu af alt for mange Indkøbs-Udvalg fra Kvægavlsforeninger stilles for smaa Krav i Retning af Ophavsmødrenes Præstationer. Ikke sjældent nøjes man med Tyre, for hvilke der i saa Henseende ingen Oplysninger foreligge, og man tager ogsaa til Takke med Tyre, hvor de foreliggende Oplysninger ikke ere i Favør af Dyrets Værd som Avlsdyr. Her maa Foreningerne være mere nøjeregnende, om ellers Udvalget skal føre til det ønskede Resultat.

De i 1907 for Avlsdyr (Tyre) opnaaede Priser ere ikke meget forskellige fra, hvad man har opnaaet i de nærmest forudgaaende Aar; dog vil den nedenfor angivne Gennemsnitspris vise en noget højere Sum baade for det jyske og det røde danske Malkekvægs Vedkommende. For det jyske Malkekvægs Vedkommende er Gennemsnitsprisen hævet ved Salget paa S. Elkær d. 13. og 14. September. Med de 16 Tyre over 1 Aar gamle, der bleve solgte dér, haves Oplysning om 104 Stykker, tildels og overvejende efter »Jydsk Husdyravl«, og Gennemsnitsprisen for disse var 637 Kroner kontant (i Fjor 570) og 394 Kroner paa Vilkaar eller ialt 1031 Kroner mod 946 Kroner i Fjor.

De kontant betalte Priser (uden Vilkaar) ere fordelte saaledes:

For en Pris af fra	300—399 Kroner	er der solgt	5 Tyre
—	400—499	—	— 27 —
—	500—599	—	— 31 —
—	600—699	—	— 16 —

For en Pris af fra 700—799 Kroner er der solgt 6 Tyre				
—	800—899	—	—	6 —
—	900—999	—	—	4 —
—	1000—1099	—	—	3 —
—	1100—1199	—	—	1 —
—	1600—1699	—	—	1 —
—	1900—1999	—	—	1 —
—	2000—2099	—	—	1 —
—	4000—4099	—	—	1 —

For de 16 Elkær-Tyre var Gennemsnitsprisen ved Hammerslaget 1040 Kroner.

Om Salg af Tyre af rød dansk Malkerace har jeg efter »Jydsk Husdyravl« kun Oplysning om 29 Stkr., hvilket jo er alt for faa. Gennemsnitsprisen for disse 29 har været 816 Kroner kontant og med Vilkaar 1243 Kroner, ikke saa lidt mere end Gennemsnitsprisen for de 129 jyske. Af de røde er der en 7aarig Tyr af Bellinge-Stammen, der er solgt til Hjarup Kvægavlsforening ved Kolding for 3000 Kroner. En Tyr kostede 2000 Kroner og 1500 Kroner paa Vilkaar, og 3 ere solgte til 1200 Kroner Stykket med fra 400—1000 Kroner paa Vilkaar pr. Styk. Paa det lille Antal hæves Gennemsnitsprisen jo stærkt ved de nu nævnte Summer for enkelte af Tyrene.

En Hovedbegivenhed paa Avlsdyr-Omsætningens Omraade var Salget af S. E l k æ r s K v æ g s t a m m e d. 13. og 14. September 1907, hvor der solgtes ialt 281 Dyr. Som Helhed vare de opnaaede Priser særdeles gode. Der blev betalt henholdsvis 4000, 1900, 1650 og 1050 Kroner for de 4 dyreste Tyre, heraf 4000 Kroner for Elkær Drost, der gik til Borupgaard, og 1050 for den snart 12 Aar gamle Stamtyr Elkjær Sultan, der gik til Dybvad i Vendsyssel. For de 16 Tyre over 1 Aar var Gennemsnitsprisen som nævnt 1040 Kroner, men af disse vare 10 Stykker mellem $1\frac{1}{4}$ og $1\frac{1}{2}$ Aar. For Tyrekalve blev der for de bedste betalt 1000, 850 og 650 Kroner og for 34 Stkr. i Gennemsnit 436 Kroner. For Køer opnaaedes den hidtil her hjemme ukendte Pris af 1360 Kroner, for Kvier 830 Kroner.

At Salget af Kvægstammen paa S. Elkær betyder et føleligt Tab for Avlen af jysk Malkekvæg, derom er der jo ingen Tvivl. Denne Kvægstamme har ubestridelig mere end nogen anden sat kendelige og gode Spor; dette er en Kendsgerning! Nu er den splittet ad over hele Provinsen! Man kan ganske vist hertil sige, at Individerne ere der jo ligefuldt, men Resultatet vil dog ingenlunde blive det samme, selv om det maa haabes, at en stor Del af det solgte Avlsmateriale er kommen paa saadanne Hænder, hvor Forholdene for dets gode Udnyttelse og dermed dets gode Nyttetvirkning ere gunstige. At der næsten altid følger en Del Uheld ved Overflytning af Avlsdyr fra et Sted til et andet er en gammel Erfaring, som desværre vist stadfæster sig for en stor Del af de fra S. Elkær solgte Dyr.

Enkelte Kvægavlsforeningers Fællesledelser have begyndt paa Afholdelsen af Auktioner over Avlsdyr fra deres Opland; saaledes blev der i Efteraaret 1907 i Fredericiakredsen afholdt en Auktion ved Hvilested Kro, midtvejs mellem Fredericia og Vejle. Fra denne første Begyndelse kan der dog ikke sluttes noget bestemt med Hensyn til Betydningen af slige Avlsdyr-Auktioner for Afsætningen og Spredningen af gode Avlsdyr. Man tager dog næppe Fejl ved at hævde, at en skarpere Sortering af det til Auktionerne anmeldte Materiale vil kræves, om Sagen skal faa den tilsigtede Betydning.

Medens vi kunne notere en meget væsentlig Fremgang i Antallet af Kvægavlsforeninger her i Landet i det forløbne Aar, kunne vi ikke tilnærmelsesvis opvise en tilsvarende Fremgang i Antallet af

Kontrollforeninger. Deres Antal er ganske vist øget lidt for Landet i sin Helhed, men Forøgelsen er ringe og aldeles ikke svarende til Sagens Betydning for et rationelt Kvægbrug med Mælke- og Smørproduktion som Hovedformaal. I Henhold til de i »Lommebog for Mejerister« for 1908 givne Oplysninger var der her i Landet d. 1. Oktober 1907 ialt 473 Kontrollforeninger imod

460 Foreninger paa tilsvarende Tidspunkt i 1906. Fremgangen er altsaa kun 13 Foreninger — medens Forøgelsen for Kvægavlsforeningernes Vedkommende var 122 Foreninger (se foranførte tabellariske Oversigt). Nørre-Jylland har en Nedgang af 2 Foreninger, Fyn en Opgang af 6, Sjælland med Møen og Bornholm en Opgang af 7 og Lolland-Falster en Opgang af 2 Foreninger. Denne Udvikling er ikke tilfredsstillende, og den er det navnlig ikke for Halvøens Vedkommende. — Muligt, dette har mindre Betydning for Sagens Fremtid. For en stor Del Foreningers Vedkommende er Forholdet jo dette, at dér behøver man ikke at ængstes for denne Sags Udvikling og Trivsel i Fremtiden, thi her er Forstaaelsen af dens Betydning — en Forstaaelse, der er opbygget og rodfæstet gennem indvundne Erfaringer — saa stærk, at denne nok skal bære Foreningerne frem. Men mange Steder er Forholdet skrøbeligt nok! — Der kan vel imidlertid ikke være Tvivl om, at skal det lykkes os gennem Avlsarbejdet med vort Kvæg at hæve Gennemsnitsydelsen gennem Udvalg af Avlsdyr, og særlig med Hensyn til at hæve Fedtprocenten, da gaar Vejen hertil gennem Kontrolforeningerne, og vi kunne ikke komme uden om disse. En Fremgang, der betyder noget — og inden for en rimelig Periode — vil da kræve en anderledes udstrakt og indgaaende Samvirkning mellem Kvægavls- og Kontrolforeninger end den, der finder Sted nu for Tiden. Men naar dette er Tilfældet — og Virksomheden i Kontrolforeningerne desuden giver de enkelte Medlemmer en udmærket Lejlighed til at klare sig den Omsætning, der foregaar i deres Stalde, saavel vedrørende det enkelte Dyr som den samlede Besætning — hvorfor er der da ikke mere Grøde i denne Sag?

Det er en Kendsgerning, at Assistent-Spørgsmaalet her spiller med ind og paa en uheldig Maade. I mange Hjem — særlig i de mindre og smaa — er man lidt bange for at skulle tage imod denne Assistent; det har ogsaa sine Vanskeligheder at kunne huse ham om Natten. Og

det kniber desuden ofte med at skaffe fornøden god Assistent-Medhjælp; jeg er ikke i Tvivl om, at en Udvikling af hele Kontrolforenings - Sagen derhen, at Kontrolforenings-Medlemmerne bleve saa talrige og tætboende, at en enkelt By eller to nærliggende Byer kunde afgive tilstrækkeligt Virkefelt for en Assistent, hvorved denne kunde blive fri for at køre milevidt omkring, og de enkelte Medlemmer faa et grundigere og mere omfattende Arbejde gjort, vilde vise særlig gavnlige Virkninger. Der vilde da intet være i Vejen for, at der til Assistent i mange Tilfælde kunde benyttes en indenfor Kontrolforenings-Kredsen bosiddende Mand, der kunde bo hjemme om Natten. Herved var man ude over nogle Vanskeligheder, og herigenem kunde man vente i nogen Maade at blive fri for det evindelige Assistent-Skifte, der er til megen Ulempe. Paa denne Maade vilde man, samtidig med at det enkelte Medlem fik et mere omfattende Arbejde gjort — jeg tænker herved paa Kontrol med Ungkvæg-, Svine- og Hestehold og muligt mere — lette Løsningen af Assistent-Spørgsmaalet. At Kontrolforeningerne saaledes ordnede — med færre Medlemmer og disse boende i samme Sogn eller By — vilde kunne komme til at virke mere efter deres Formaal, end det nu ofte er Tilfældet, til Gavn for alle, er sikkert nok. —

Det er glædeligt at kunne konstatere, at der angaaende en saa vigtig Sag som en tidssvarende, rationel Afregning af Mælken paa vore Andels-Mælkerier har været en Del Røre i det forløbne Aar, der har resulteret i, at en Del Mejerier er gaaet over til forbedrede Afregningsmaader; disse ville være i høj Grad tilskyndende for Opdrætterne og Leverandører af Mælk til at være med i et Arbejde, der, som Kontrolforeningernes, tager Sigte paa at højne Mælkens Fedme hos vort Kvæg. — Selvfølgelig er det heller ikke stemmende med vor Værdighed som særlig udviklet Mælkeriland, at vi endnu ikke nær over alt have faaet bragt den Sag i god Gænge. — Blandt de Mænd, der gennem Skrift og Tale

have virket med stor Ihærdighed for gode og retfærdige Afregningsmaader, vil jeg her gerne nævne Landbrugs-lærerne J. Kyed, Dalum Landbrugsskole, og J. Johansen, Ladelund. Førstnævntes lille Pjece om Mælkens Afregning er udkommen i 2. Oplag. Dette maa vel være et godt Tegn, ligesaa at Jens Johansen i det forløbne Aar har været meget benyttet som Foredragsholder og Raad-giver vedrørende dette Spørgsmaal.

I 1907 — henholdsvis 30. April og 31. Oktober — ere de toaarige Konkurrencer mellem hele Kvæghold i Aarhus-Randers Amter og i Aalborg-Hjørring Amter blevne afsluttede, og udførlige Beretninger om disse Konkurrencers Forløb ere udkomne i Foraaret 1908. —

Fra Dyrskuernes Omraade er der særlig Grund til her at nævne Foreningen af jyske Landboforeningers 10. Ungdyrskue i Herning, der afholdtes 12.—14. Juli. Dette Skue havde fundet en meget stor Tilslutning. Foruden at være et stort og godt Skue — større end noget tidligere afholdt — svarede det i økonomisk Henseende god Regning for Fællesforeningen, thi det var særdeles vel besøgt. Det er atter et kraftigt Vidnesbyrd om den Pris, Jyderne sætte paa disse Mønstringer af Aarets bedste unge Avlsdyr, og den Betydning, de tillægge saadanne Skuer ikke mindst i Retning af Omsætning af Avlsdyr. — For første Gang ved Fællesforeningens Skuer for unge Dyr var der i Herning i 1907 givet Opdrætterne Lejlighed til at æske Tillægspræmier for god Ydelse for de Tyre, der kunde møde frem med mindst 2 Aars kontrollerede Oplysninger om Ophavsmødrenes Ydelser; en særdeles gavnlig og tidssvarende Foranstaltning. Begyndelsen blev som sagt gjort i Herning, idet der af 469 anmeldte Tyre var 98, der æskede den vedkommende Tillægspræmie. Ved dette Tal bør vi imidlertid ikke blive staaende, og allerede Aalborg-Skuet i Aar vil formentlig vise Væksten. Her er det jo blandt andet, at Kontrolforenings-Arbejdet skulde give

sig Udslag. Ved Fællesskuerne paa Fyn skulle alle de præmieæskende Dyr møde med kontrolleret Regnskab, og fra og med 1908 gælde samme Fordringer ved de sjællandske Fællesskuer. For Halvøens Vedkommende vil denne Fordring endnu ikke kunne stilles. Her maa vi foreløbig lempe os frem. Det modsatte vilde ikke føre til det ønskede Resultat i Øjeblikket. — Ved store Tillægspræmier for fortrinlig Ydelse bør Fremskridtet opmuntres! Dette vil ske, ligesom der vil blive sørget for, at Afstamningsbedømmelsen kan tiltrække sig mere Opmærksomhed blandt Publikum end hidtil.

Mange Landboforeninger have ved deres Foraarsgeneralforsamlinger 1908 vedtaget Ændringer i deres Dyrskue-Regler, der tage Sigte paa at fremme en fornuftig Hensyntagen til Ydelse og Afstamning ved Bedømmelsen af Avlsdyr paa vore Dyrskuer. Lokalforeningerne følge saaledes mer eller mindre i Fællesforeningernes Spor, ogsaa med Hensyn til den Maade, paa hvilken Ydelsen og Afstamningen medtages eller inddrages i Bedømmelsen, hvor Anskuelserne fremdeles ere noget afvigende.

Svendborg Amtslandøkonomiske Selskab fejrede i 1907 sit 50 Aars Jubilæum ved et stort og vellykket Dyrskue i Faaborg, hvor en fortrinlig Samling af det røde fynske Malkekvæg var mødt frem.

Indførselen af Jerseykvæg til Danmark er i 1907 fortsat med fuld Kraft, og der er vist opkøbt alt, hvad man har haft tilfals paa Øen Jersey. Dette viser, at der fremdeles her i Landet er mange Yndere af denne Kvægrace. De Resultater, der ere naaede med gode Jerseybesættninger under gunstige Forhold, og hvor man ikke har været hjemsøgt af de Uheld, der ikke ere sjældne, naar ikke man har taget de nødvendige Forholdsregler, have ogsaa været gode, hvad blandt andet de to nævnte i 1907 i Jylland afsluttede Konkurrencer mellem hele Kvæghold have vist Eksempler paa. — Iøvrigt kunne Forholdene her — som ved andre Kvæg racer — jo stille sig højst forskellige fra Aar til andet, hvad ogsaa Forsøgene fra Tranekær

vide. At ville fastslaa Racernes eller Besætningernes indbyrdes Brugsværdi paa Grundlag af enkelte Aars Iagttagelser, har sine store Vanskeligheder. Man kan let komme til mindre rigtige Slutninger herigennem. Der er af Landbrugsministeriet givet Opdrætterforeningen Jersey Tilladelse til at indføre indtil 1000 Stkr. Jersey-Kvæg i 1908.

Med den stigende Vanskelighed, som det har at skaffe den fornødne og tilstrækkelig gode Arbejdskraft til Haandmalkningens rette Udførelse, har Spørgsmaalet om Malkemaskinen faaet en forøget Interesse for det danske Landbrug. Uden her i nogen Maade at skulle gaa ind paa Enkeltheder maa det dog være paa sin Plads at nævne, at den praktiske Anvendelse af Malkemaskinen er rykket sin Virkeliggørelse et stort Skridt nærmere i 1907. — Problemet synes virkelig teknisk set at være løst — og den økonomiske Side kommer vel ogsaa paa et Standpunkt, hvor ikke alene Malkemaskinen bliver en god Hjælper i de større Kvægbrug, men ogsaa i dem paa under 30 Køer.

Vende vi os herefter til Faareavlens, da kunne vi ogsaa godtgøre, at denne i 1907 har Fremskridt at opvise. Et Udtryk for den stigende Interesse for denne Gren af Husdyravlen have vi i de stigende Priser paa gode Avlsdyr og i Tilvæksten af Faareavlsforeninger. Disse have nu naaet et Antal, der mere end kan lægge Beslag paa den aarlige Bevilling paa Husdyrloven af 5000 Kroner til Faareavlens Fremme. Efter den Erfaring, der er indhøstet ved Brugen af denne Bevilling, siden vi fik Husdyrloven af 23. Maj 1902, kan der næppe være Tvivl om, at den vil blive forøget i Henhold til den Trang, der viser sig. De sidste 5 Aars Avlsarbejde gennem Oprettelsen af og Virksomheden i Faareavlsforeningerne har vist, at der gennem denne Virksomhed hurtig kan naas en Forbedring af Faarebestanden ved gennem Brugen af fortrinlige Vædere at frembringe et hurtigt voksende, triveligt og tidligt

modent Afkom af Kødfaar, og det Beløb, der saaledes er stillet til Raadighed af Staten, har vist sine gavnlige Virkninger.

For mig synes desuden en Forøgelse af Faareavlsforeningernes Antal at være en sund og solid Maade at støtte de Stambesætninger af Faar paa, som staa som Hovedleverandører af Væddere til Faareavlsforeningerne. — Derfor bør vi gaa den Vej vedvarende. Faareavlsforeningernes Antal er nu naaet de 100 Foreninger. Saa mange Foreninger have søgt Statstilskud for Finans-Aaret 1907—08. Disse Foreninger raadede over 108 Væddere, hvoraf 97 af Oxford Downs-Race, 10 af Leicester- og 1 af Shropshire-Race. Selvfølgelig er det Jyderne, der i første Linje have draget sig Bevillingen til Faareavlens Fremme til Nytte, og de have saaledes i særlig Grad Fortjenesten af at have bragt denne Gren af Husdyravlen ind under mere rationelle Former. Faareholdet spiller jo ogsaa en betydeligere Rolle for Halvøen end for Øerne, men Forholdet finder næppe sin Forklaring alene deri. Af de 100 Faareavlsforeninger findes de 86 i Nørre-Jylland, de 14 paa Øerne.

Den nærmere Fordeling er følgende:

Jylland: Viborg Amt	har	35	Faareavlsforeninger
Ringkøbing	—	14	—
Ribe	—	12	—
Randers	—	8	—
Vejle	—	7	—
Aarhus	—	6	—
Thisted	—	3	—
Hjørring	—	1	—
			Ialt 86 Faareavlsforeninger

Herefter kommer Fyn med 9 Foreninger (5 i Odense og 4 i Svendborg Amt) — et meget pænt Resultat.

Sjælland har kun 2 (1 i Frederiksborg og 1 i Holbæk Amt), Samsø 2 Foreninger (Holbæk Amt) og Bornholm 1 Forening. For Sjællands Vedkommende, der i visse Amter har et ikke ubetydeligt Faarehold og et godt Marked,

er dette Resultat ret tarveligt. Lolland-Falster har slet ingen Faareavlsforeninger, hvad der iøvrigt ogsaa er Tilfældet med Aalborg Amt, fra hvilket der er spredt saa stor en Mængde Avlsdyr ud over det ganske Land. Nord- og Nordvestjylland er i det Hele for lidt med i Faareavlsforenings-Bevægelsen.

Til Børkopgaard blev der atter i 1907 indført et fortrinligt Vædderlam fra Geo. Harrisons fortrinlige Faareflok af Leicester-Faar fra The Hall, i Nærheden af Darlington i den sydligste Part af Grevskabet Durham, efter at den i 1906 indførte Vædder fra samme Faareflok var død i Vinteren 1907. Grev Danneskjold-Samsøe til Østergaard ved Langaa indførte en Oxford Downs Vædder fra George Adams i Sydengland (Berkshire), hvilken Opdrætter tidligere har leveret Avlsdyr til Stensgaard ved Faaborg og Smorup ved Arden. Fra Haverslev er solgt Væddere i 1907 til Priser af op til 400 Kroner; ikke sjældent have gode Væddere af god Afstamning kostet 300 Kroner.

Nu faa Faarene ogsaa deres Stambog, hvad forhaabentlig betyder større og mere udbredt Kendskab til de gode Faarestammer, en hyppigere Brug af gode Avlsdyr, et godt Hjælpemiddel i det Hele til at uddybe og brede Interessen for et dygtigt Avlsarbejde med det Faarehold, som vi have, det være sig større eller mindre under de forskellige lokale Forhold.

Af ny landøkonomisk Literatur vedrørende vor Kvægavl og vort Kvægbrug frembød 1907 ikke nogen særlig rig Udvikling. Af Stambøger udkom XV. Bind af Stambog over Tyre af jysk Malkerace og XI. Bind af Stambog over Tyre af rød dansk Malkerace samt II. Bind af den fynske Ko-Stambog. Af særlig Interesse for jyske Opdrættere er H. Clausagers »Det jyske Kvægbrugs Historie«.
